

POSUDEK OPONENTA K PRÁCI:

Kateřina Franková, DiS.

Negativní vliv internetu na děti

Předkládaná práce se zabývá riziky spojenými s používáním internetu dnešní mládeží. V praktické části nás autorka seznamuje se svým výzkumem, který provedla na třech základních školách na Kladensku. Práce se zaměřuje na negativní vlivy používání internetu - zejména v kontextu volného času dětí.

Autorku téma skutečně zajímá, některá zjištění označuje za alarmující, chce zřejmě zjednat nápravu špatného stavu věci. Za pozoruhodné považuji některé poznámky teoretické části (jako např. internetové prostředí jako zdroj nadřazenosti mladých nad staršími a krize autority, str. 13). Jsem rád, že jsou zmíněny podle mě aktuální problémy, které žáky a studenty skutečně trápí: od nedostatku spánku žáků a studentů (str. 27), přes riziko sociálního vyloučení na základě nedostupnosti internetu (str. 15), konče stresem působícím při samotném vyhledávání na internetu (str. 23). Přínosné a přehledné je podle mého soudu rozdělení internetových rizik na rizika spojená s internetovým obsahem, s časem stráveným surfováním a rizika, která představují ostatní uživatelé internetu (str. 16).

Práce je psána většinou odborným stylem, někdy se ovšem setkáváme s až nesrozumitelnými formulacemi (např. věta začínající „V nynějších filmech však sociologové a psychologové tvrdí, že v posledních desetiletích...“, str. 32), špatně volenými nečeskými vazbami (např. „o všední den“, str. 41, ale též na mnoha dalších místech), překvapivě prakticky na každé straně nalézám gramatické chyby, především pokud jde o interpunkci, shodu přísudku s podmětem a psaní velkých písmen. Práce by si z tohoto formálního hlediska zasloužila rozhodně pečlivější textovou úpravu.

Zdroje jsou vybrány poměrně pečlivě. Vytkl bych jen maličkosti: abych mohl lépe pochopit některá tvrzení, potřeboval bych znát paginaci (např. u monografie Spitzer, 2014 je toto pro mě až palčivý problém, kniha je autorkou citována bez určení stránek průběžně, zejména ale na str. 24 - 26). Na některých místech teoretické části postrádám odkaz na zdroje (nejsou doložena např. tvrzení „Reálný svět se stává pro mladé lidi neatraktivní.“ ze str. 15; „Pohyb, který dětem zajisté v dnešní době dost často schází.“ str. 16; nerealistický popis situace gamblerů, kteří podle autorky opouštějí závislost, když jim dojdou peníze, str. 21; věta „V dnešní době jsou největšími spotřebiteli internetové pornografie chlapci ve věku mezi dvanácti a sedmnácti lety“ ze str. 31; celý úvod ke kapitole 6 na str. 33 apod.).

V praktické části se mi líbí přímočará konstrukce hypotéz, které by mohly (jak naznačuje sama autorka) na větším vzorku přinést ještě zajímavější výsledky. Dovolil bych si jen doplnit předloženou diskusi (str. 55) o vyjasnění užitých pojmů: (a) termín „přítel“ nemá v reálném a virtuálním světě stejný význam, porovnávání jejich počtu mi přišlo hodně problematické; (b) představa „trávení času s internetem“ se také může u některých dětí lišit. Alarmující vysoká čísla mohou vypovídat o tom, že pro některé respondenty s chytrým telefonem může „trávení času s internetem“ znamenat prostý fakt, že jsou neustále k internetu připojeni, aniž by jej využívali; (c) je pozoruhodné, jak autorka definuje „sociálně slabší rodiny“ jedním nezaměstnaným rodičem. Definice je to odvážná a stálo by za to ji podepřít nějakým zdrojem či výzkumem.

U obhajoby bych očekával otevřenou diskusi nad výše naznačenými problémy a dále bych položil některé z následujících otázek:

Co autorka přesně myslí negativním vlivem na vzdělávání při využití internetu ve škole (str. 15), v následující větě navíc mluví o pozitivním vlivu (využití internetu pro učení)?

Proč autorka označuje v interpretaci hypotézy 2 za závislé ty, kteří splňují dvě z kritérií, přestože na straně 20 říká, že musejí být splněna minimálně tři?

Jak by měly být podle autorky ve škole zadávány referáty, aby nemohlo docházet k prostému kopírování textů z internetu? Opravdu by jí stačilo „přepisovat text z knihy“? Mají se ještě zadávat referáty v před-digitálním slova smyslu? (str. 25)

Považuje se autorka za domorodkyni, nebo přistěhovalce ve virtuálním světě? Proč? (str. 13)

Práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji pro ni známku **velmi dobře**.

Mgr. Marek Fajfr, Ph.D.
oponent práce